

Toespraak Voorzitter

Herdenkingsspeech voor Hans Wiegel

Aan de orde is de herdenking van Hans Wiegel.

Ik verzoek eenieder daartoe in staat te gaan staan.

Een bijzonder woord van welkom aan de hier aanwezige familie. In de voorzittersloge bevinden zich zijn kinderen en hun partners en een vriendin van de familie.

Van harte welkom allemaal.

Ook de vicepremier heet ik van harte welkom en iedereen op de publieke tribune.

Weinig mensen zullen zo van hun eigen politieke carrière hebben genoten als Hans Wiegel. Wiegel straalde altijd uit hoe geweldig hij dat vond: de politieke strijd, de aandacht, die ene flitsende opmerking. Hij zei: 'Hoe feller het debat, hoe mooier ik het vind.' Politiek was zijn leven. Hans Wiegel was iets

van een politiek wonderkind. Op zijn 25e het jongste Kamerlid ooit. Vijf jaar later fractieleider.

En daarmee begon zijn glorie tijd. Het was de periode van het kabinet-Den Uyl. Wiegel had zijn ideale tegenstander gevonden. Zijn partij adverteerde met de slogan "De VVD is nu nog de enige partij die uw vrije toekomst niet op het spel zet voor een socialistisch avontuur."

En dat was precies zoals zijn mentor, de conservatief Harm van Riel, het wilde. Namelijk: 'De nieuwe leider van de VVD moet de taal van de massa spreken.' En dat deed hij.

Zijn taalgebruik was nieuw voor de Nederlandse politiek. Het kabinet gaat rollebollend over straat, zei hij. Ze kissebissen. Het doet aan potverteren. Wiegel sprak steeds over 'de mensen in het land'.

Hij maakte een punt van burgers die misbruik maken van uitkeringen.

Tijdens tv-interviews keek hij recht de camera in. De klassieker is natuurlijk: 'Sinterklaas bestaat. En daar zit hij', wijzend op Den Uyl. Wiegel trok overal volle zalen. Maar niet alleen met fans. Een communistische

actiegroep verwelkomde hem luidkeels door te roepen: 'Hondenlul'. Wiegel riposteerde door te zeggen: 'Fijn dat u zich voorstelt, mijn naam is Wiegel'.

Altijd keurig in pak, liefst een blauwe blazer, en als het even kon: een sigaar. Een waanzinnig gevoel voor publiciteit. Wiegel vormde een politiek fenomeen, zoals Nederland dat nog nooit had meegemaakt.

Dat populistische geluid legde de VVD geen windeieren. De leden stroomden met duizenden tegelijk toe. De partij brak electoraal door richting de groeiende middenklasse

Van lijsttrekker en fractieleider werd hij minister van Binnenlandse Zaken en vicepremier. Na een zes maanden durende formatie met de PvdA (over elk woord moest gestreden worden) had Dries van Agt er genoeg van. In twee weken timmerde hij een kabinet in elkaar met Hans Wiegel.

Die had gezegd: 'Dries, het maakt niet uit wat wij nu afspreken en op papier zetten. Over een jaar ziet de wereld er weer heel anders uit.'

Ze dronken het af met een goed glas wijn en dito sigaar tijdens een copieus diner in Le Bistroquet. De foto werd iconisch. Natuurlijk had Wiegel een fotograaf geregeld.

Later werd hij commissaris van de Koningin in Friesland en lid van de Eerste Kamer.

Hoezeer Hans Wiegel zijn sporen verdiende in de politiek, hij dwong nog veel meer respect af door de waardige manier waarop hij omging met de enorme tegenslagen die hij kreeg te verwerken in de privésfeer. Zijn eerste vrouw Jacqueline (oftewel Pien) kwam om het leven bij een verkeersongeluk, 26 jaar. Wiegel bleef achter met twee jonge kinderen, Eric en Marieke, 3 en 5 jaar oud. Hij zei: 'Toen heb ik ook in stilte gebeden, niet voor mezelf, maar wel van: 'help me alsjeblieft ervoor te zorgen dat die kinderen hier goed doorheen komen'.

Hij hertrouwde met de zus van Jacqueline, Marianne. Ook zij zou haar einde vinden bij een verkeersongeluk. Wiegel zei: 'En toen zat ik alleen in die grote boerderij'. Hij vroeg niet om medelijden.

Hij zei: 'ik heb heel wat meegemaakt in mijn leven, maar er zijn mensen die ergere dingen meemaken.'

Zijn openbare leven was er een van bravoure en van
branie. Studentikoos. Kwinkslagen en messcherpe
opmerkingen. Maar mensen die hem van nabij
meemaakten, zagen een heel ander iemand.

Een verlegen, beminnelijke, lievige man, die zich vaak
geen houding wist te geven. Een groot politicus met
een klein hartje.

Ik geef graag het woord aan de vicepremier.